

Patron

INFORMACE PŘÁTEL
DROBNÝCH PAMÁTEK
JIZERSKÝCH HOR

4 / 2003

ROČNÍK 14

Co všechno se po léta skrývalo pod hladinou Jablonecké přehrady aneb kdo byl tajný rada profesor Dr. Ing. Otto Intze ?

DEM SCHÖPFER
DER IN DEN JAHREN
1902 - 1909 ERBAUTEN
TALSPERREN
IM NEISSEGEBIET
DES SUDETENGAUES
GEH. RAT PROFESSOR
Dr. Ing. OTTO INTZE,
ZU SEINEM
100. GEBURTSTAGE
DEN 17. MAI 1943

DIE WASSERGENOSSENSCHAFT
REICHENBERG

VĚNOVÁNO TVŮRCI
PŘEHRAD
VYBUDOVANÝCH
V LETECH 1902 - 1909
V SUDETSKÉ OBLASTI
POVODÍ NISY TAJNÉMU
RADOVI, PROFESORU
Dr. Ing. OTTO INTZEMU
K 100. VÝROČÍ JEHO
NAROZENÍ

DNE 17. KVĚTNA 1943
VODNÍ DRUŽSTVO
LIBEREC

⇒ textová část dvou pamětních kamenů v parčíku pod jabloneckou přehradou.

Při údržbě jablonecké přehrady v roce 1996 objevili potápěči na jejím dně poblíž pravé věže velký opracovaný kámen. Jen s námahou se jim na něm podařilo rozluštit slovo Talsperre (Přehrada). Na jaře roku 1997 potápěči kámen znovu vyhledali tentokrát s úmyslem vyzvednout do na denní světlo. Nejdříve k němu upevnili čtyři balóny a ty následně nafoukli stlačeným vzduchem. Tak se podařilo dopravit blok na hladinu, odkud putoval na břeh. Šest mužů mělo co dělat, aby ho na multi-káře dopravili k domku hrázného. Podle místa nálezu lze usuzovat, že kámen byl umístěn na hrázi, a že byl později (snad po válce) svržen do přehrady.

Textová část v německém jazyce se nachází na původním pamětním kamenu; ten byl původně odhalený 17. května 1943 na počest 100. výročí narození prof. Intzeho. Podle slov hrázného se přes všechnu snahu a pátrání v archivech nepodařilo zjistit původní místo, kde stál. Vzhledem k jeho váze (cca 300 kg) a místě nálezu na dně přehrady lze usuzovat, že stál u pravé věžičky na hrázi.

Textová část s vysvětlujícím textem v českém jazyce se nachází v bezprostřední blízkosti kamene původního; tabulka je upevněna na přibližně stejně těžkém kamenu, dovezeném z lomu v Hraničné.

Instalací obou kamenů zakončilo Povodí Labe v pondělí 8. září 2003 etapu zkulturnění parku pod hrází jablonecké přehrady. Ta obnášela vyčištění kamenného kvádrů vysokého 91 cm a širokého 63 cm, vybrání druhého kamene, osazení druhého kamene s překladem až po dopravu obou kamenů na místo.

... a kdo že to vlastně Dr. Ing. Otto Intze byl ?

V TOMTO DOMĚ SE 17. KVĚTNA 1843
NARODIL OTTO INTZE,
VELIKÝ A PROZÍRAVÝ OBNOVITEL
PŘEHRADNÍCH STAVEB V NĚMECKU.
SPOLEK NĚMECKÝCH INŽENÝRŮ.

Pamětní deska s tímto textem je umístěna na jednom domě v mecklenburském městečku Laage, dvacet kilometrů od Rostocku.

Otto Intze studoval v letech 1862 - 1866 na technické univerzitě v německém

Hannoveru a v sedmadvaceti letech se stal přednášejícím v oboru stavebního inženýrství a vodohospodářských staveb na právě založené vysoké škole v německých Cáchách. Tady byl jmenován profesorem.

Zpočátku se věnoval ocelovým stavebním konstrukcím, ale záhy se jeho hlavním oborem staly přehrady. Od roku 1880 se přehradám věnoval téměř výhradně. Avšak dříve, než se sám pustil do projektování a staveb, prostudoval četná starší díla v zahraničí. Tehdy došlo ve Francii k několika přehradním katastrofám, které těžce otřásly důvěrou lidí v tato díla. Teprve potom, co se Intze obeznámil s příčinami těchto nehod a poté, co získal jistotu v teorii i praxi, pustil se sám do návrhů. Jako své první stavby vyprojektoval v roce 1884 dvě přehrady u měst Altena a Gewebsberg v povodí řeky Ruhr. K jejich realizaci ale z důvodu úředních průtahů došlo až v letech 1894 - 96. Od roku 1887 se Intze soustředil zejména na oblast zvanou Bergisches Land v Porýní. Během deseti až patnácti let realizoval stavby přehrad v Remscheidu, Hückeswagenu, Marienheide, Ronsdorfu, Solingenu a řadu dalších. Největším jeho dílem se stala přehrada na řece Urft ve vrchovině Eifel. Jenom v Porýní a Westfálsku navrhl během dvaceti let na šestnáct přehrad. Byl autorem nových technologií a postupů. Podle jeho plánů byla postavena i řada přehrad v tehdejší Slezsku, v Čechách, ve východním Prusku a dokonce i v Maďarsku. Počátkem devadesátých let byl pozván do Slezska, aby navrhl vodní díla na řekách Kvize a Bobru. Po povodni v roce 1897, která zasáhla i slezskou část Krkonoš, své projekty zásadně přehodnotil a na prvním místě zdůrazňoval ochranu proti záplavám.

Otto Intze však nebyl jen znamenitý projektant a stavitel. Nemenší význam měla jeho osvětová práce. Poukazoval na škodlivost tehdy rozšířeného názoru, že povodně jsou něčím nevyhnutelným. Na svých přednáškách vysvětloval smysl a účel vodních staveb. Ten spatřoval ve vodohospodářském významu, v zadržování vody při nadměrném průtoku a v ochraně území pod nádržemi před povodněmi, v zajišťování průtoku i splavnosti řek během období sucha, ve využití zadržené vody k získání energie a k zavlažování. Upozorňoval na to, že účelu lze dosáhnout jen za podmínky, že technika vodohospodářských staveb bude mít návaznost i v lesním hospodářství.

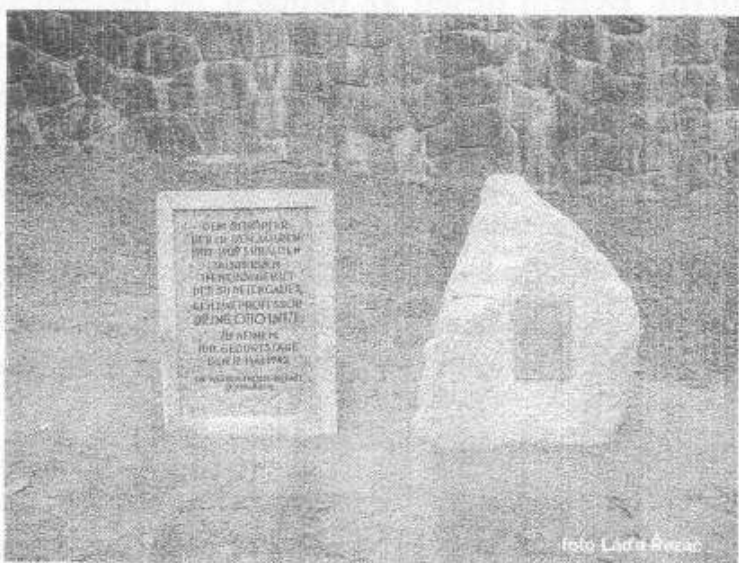
Koncem září roku 1904 přijel Otto Intze na inspekci přehrad stavěných v povodí Lužické Nisy. V té době již téměř dva roky vyvíjí činnost další spolek podnikatelů: Vodní družstvo na stavbu přehrady na Černé Desné. Bylo založeno 15. prosince 1902 v Dolním Polubném. Jeho představitelé využili přítomnosti slovnutného profesora v Jizerských horách a pozvali jej do Dolního Polubného. Po úvodní přednášce se obeznámil s uvažovaným dílem na nedaleké Černé Desné a seznámil se i s poměry na Bílé Desné. Začalo se také mluvit o možnostech stavby přehrady na řece Kamenici. Den nato se vypravil pan profesor Intze na prohlídku toku Kamenice. V Horním Tanvaldu však byl stížen záchvatem mrtvice a musel být převezen do blízké tanvaldské nemocnice. Tam jej vyzvedl jeho syn a převezl domů do Německa.

Návštěva v Jizerských horách se stala Otto Intzemu osudnou. Ze zdravotních potíží se již neuzdravil a 28. 12. 1904 ve věku pouhých 61 let v Cáchách zemřel. Jeho úmrtní oznámení bylo v sobotu 31. 12. otištěno v Libereckých novinách.

Hynek Farský

PAMĚTNÍ KÁMEN PROFESORA OTTO INTZEHO

Na podzim roku 1996 na poradě hrázných mně Jiří Chmelař, hrázný z přehrady Mšeno, sdělil, že při kontrole a čištění dna přehrady u pravé manipulační věže si

potápěči všimli, že na dně kameného kvádru je nápis a podařilo se jim rozluštit slovo „TALSPERREN“- přehrada.

V květnu 1997 mi zavolal pan Chmelař a sdělil mi, že se podařilo potápěčům pomocí čtyř vaků, naplněných stlačeným vzduchem kámen vyzvednout.

Kámen dopravili na dvůr k domku hrázného. Pracovníci přehrady Mšeno jej očistili a na světlo vystoupil nápis, který vysvětlil pů-

vod a význam pamětního kamene.

26. května 1997 jsem o tomto nálezu uvědomil pana Endlera, který se jel 27. května 1997 na kámen podívat a jako první provedl kompletní překlad celého nápisu do češtiny. Když byl kámen znovu na světle božím, začalo pátrání v archívech, kronikách, v dobovém tišku a u pamětníků. Kde byl kámen umístěn se do dnešního dne nepodařilo zjistit.

V pondělí 8. září 2003 pracovníci Povodí Labe umístili pamětní kámen, původně odhalený 17. května 1943 na počest 100. výročí narození profesora Intze-
ho, a nový kámen s tabulkou s českým překladem do parku pod hrází.

Láďa Řezáč

OBNOVENÁ WILDNEROVA BOŽÍ MUKA V RASPENAVĚ

**Ó PŘIJĎTE VŠICHNI,
POKLEKNĚTE ZBOŽNĚ
A MODLETE SE KE SVÉMU SPASITELI,
KTERÝ ZA NAŠE HŘÍCHY
DOKONAL SVOU CESTU NA KŘÍŽI.**

**ZBUDOVAL IGNATZ WILDNER,
STATKÁŘ V RASPENAVĚ č.p. 1 V ROCE 1862.**

**O KOMMT ALLE,
KNIET VOLL ANDACHT NIEDER
UND BETET EUREN AN ERLÖSER
DER FÜR DIE SÜNDEN AM KREUZ
VOLLENDET SEINE BAHN.**

**ERRICHTEN VON IGNATZ WILDNER
BAUER IN RASPENAU No. 1 IM JAHRE 1862**

**TATO BOŽÍ MUKA ZREKONSTRUOVALO A
ZRESTAUROVALO V ROCE 2003 OBČANSKÉ
SDRUŽENÍ FRÝDLANTSKO. FINANČNÍ POD-
PORU V CELKOVÉ VÝŠI 100 000 KČ. POSKYTLY:
NADACE OBČANSKÉHO FÓRA A FIRMA
KNORR-BREMSE.
PODÍL NA STAVBĚ MÁ M.J. MĚSTO RASPENAVA
A JEŠTĚDSKÁ STAVEBNÍ SPOLEČNOST.**

Tento poměrně podrobný text o osudu jedné památky se nachází na čelní straně u nově zrekonstruovaných Božích muk; ty nemůže minout ten, kdo z Hejnic vyrazí po modré turistické značce (M1643) z Hejnic do Oldřichova v Hájích a pár metrů před rozcestím turistických cest v Lužci (M1643 x Z3963) si bude všimnout levé strany. Pamětníci si jistě vzpomenou, jak zde mezi torzy dvou lip boží muka střídavě stála a ležela a jak byl původní nápis nečitelný; kovový kříž na vrcholu božích muk a dřevěný plůtek kolem vzal za své již dávno.

Jak je možné se dočíst na nově zrekonstruované textové části, boží muka nechal postavit v roce 1862 Ignatz Wildner, statkář z č.p. 1 v Raspenavě. V roce 1921 je obnovil jeho syn,

jehož tragický konec v blízkém lomu připomíná Wildnerův kříž v Luhu.*

V sobotu 13. září 2003 byla boží muka slavnostně představena veřejnosti. Navzdory deštivému počasí byl od hejnického chrámu vypraven průvod k božím mukám, kterým ThDr. Miloš Raban slavnostně požehnal.

Hynek Farský

* Miloslav Nevrlý o tomto ve své knize na str. 244 píše: » Vlevo od cesty z Luhu do Ferdinandova na pravém břehu Štolpichu označuje železný kříž místo smrti šestadvacetiletého Václava Wildnera z Luhu, který se tam roku 1926 zastřelil v zoufalství nad nevyléčitelnou chorobou. «

Byl jsem u toho!

Text a foto: Herbert Endler

Dne 13.9.2003 se dle níže uvedené pozvánky konala malá slavnost při příležitosti obnovení Wildnerových božích muk v Raspenavě.

...když tato boží muka, postavená roku 1862 panem Ignácem Wildnerem, statkářem z Raspenavy čp. 1, opravoval v roce 1923 Josef Wildner, syn jejich tvůrce, určitě nemohl tušit, že 12.4.1930 tragicky zahyne zasypan zeminou ve svém vlastním lomu. Nicméně - stalo se! Jak víme z příběhu pomníčku Wildnera-Leubnera, umístěného na osamoceném, dvouvrcholovém kopci severně od Ferdinanda. Kopec se v mapě nazývá Na hrátkách (ale tento název bych nedoporučoval používat v Hejnicích, tam se mu říká Na chatkách)! Právě tam stojí v malém, opuštěném lomu, kamenný pomníček s tabulkou.

Vraťme se však k slavnosti z 13. září letošního roku. Po dlouhotrvajících vedrech a následném suchu se právě tento den rozhodla nebesa vydat zemi dlouho očekávanou vláhu. Prostě přelo a chvílemi lilo, řekli byste. Můžeme to nazvat i jinak, v duchu slov pátera Rabana, který se slavnosti spolu s asi patnácti nejvěrnějšími zúčastnil. Můžeme to nazvat Božím

požehnáním po dlouhém suchu – a to zní určitě lépe. Jenomže co je hlavní, slavnost se konala a přítomné hrála nejen skutečnost, že obnovená boží muka jsou skutečně pěkně a citlivě restaurována, ale i slova pronášená panem páterem Rabanem. Nic nevadil z nebe padající vytrvalý déšť, deštník v rukou pana Heinzla zaštilil pana pátera a ten, k velké radosti přítomných, vytvořil tu pravou slavnostní atmosféru.

Po oficiální části se přítomní ještě dlouho nerozcházeli, hovořili spolu, ochutnávali výborné koláče pro tuto chvíli zvláště upečené a nakonec, nakonec se rozloučili a rozešli do svých domovů bohatší o pěkný zážitek jednoho deštivého sobotního odpoledne.

Díky všem!

Frýdlantsko
OBČANSKÉ SDRUŽENÍ

*NÁM. T.G.MASARYKA 99,
CZ-464 01 FRÝDLANT
TEL.+420 482 312 552
FAX: +420 482 312 440
E-MAIL: mic.frydlant@seznam.cz*

Občanské sdružení Frýdlantsko
má tu čest pozvat Vás na
SLAVNOST
K OBNOVĚ WILDNEROVÝCH BOŽÍCH MUK
V RASPENAVĚ

která začíná **v sobotu 13. září 2003 ve 14 hodin v Hejnicích**
u kláštera – Mezinárodního centra duchovní obnovy
a pokračuje společným putováním k obnovené památce.

Příjezd automobilem je možný pouze do Hejnic (parkoviště u kláštera), dále budeme společně pokračovat pěšky nebo na kole.

Wildnerova boží muka rekonstruovalo a restaurovalo v roce 2002 – 2003 občanské sdružení Frýdlantsko.

Nezbytné finanční prostředky poskytla Nadace Občanského fóra (50.000 Kč) a firma Knorr-Bremse s.r.o. (50.000 Kč).

NADACE

KNORR-BREMSE
Systémy pro užitková vozidla

Poděkování patří všem, kdo se na obnově podíleli:

Vanesa Trostová, Jan Haken, Dipl. Ing. Franz Neumann, Petr Huml, Město Raspenava, Ještědská stavební společnost s r.o., Janoušek – výškové práce, Pozemkový fond ČR, pracoviště Liberec.

ŽIVOT UKONČIL PÁD Z CIMBUŘÍ ANEB ŽE BY DALŠÍ POMNÍČEK ?

Mrtvé tělo muže, zaklíněné ve skále poblíž Frýdlantského cimbuří, našli v týdnu po velikonocích policisté a členové Horské služby. Jedenačtyřicetiletý Liberečan byl pohřšován od listopadu 2002, kdy odešel na túru do Jizerských hor. Svě přítelky-

ni, která zmizení svého partnera nahlásila začátkem prosince, poslal jen v den svého odchodu SMS zprávu. Pak už se neozýval. Liberečtí policisté proto v rámci pátrání postupně prověřovali známé i příbuzné zmizelého. Testovali i verzi, podle níž měl pohřešovaný odletět na pracovní cestu do Izraele. To se ale ukázalo jako mylná stopa.

Až o velikonočním pondělí našel během výletu v lokalitě Frýdlantské cimbuří ve špatně přístupném terénu, jeden z kriminalistů opuštěný batoh. Následně vyšlo najevo, že se jedná o zavazadlo pohřešovaného Liberečana. Rozběhla se rozsáhlá pátrací akce, do níž se kromě policistů a dvaceti členů Horské služby zapojil i vrtulník ministerstva vnitra. Pátrání bylo zahájeno ve středu 23. 4. v 9 hodin a po čtyřech hodinách přišlo hrůzné hlášení: Muž byl nalezen zaklíněný ve skále, kam se dostal po zhruba 30 metrovém pádu. Vzhledem k špatně přístupnému terénu ve skalním masivu nad obcí Bílý Potok muselo být tělo sneseno ve speciálním vaku na podvěsu vrtulníku. Místo nálezu policisté důkladně zdokumentovali. Rovněž byla nařízena soudní pitva. Nic však nenasvědčuje tomu, že by na smrti nešťastného turistu měla vinu cizí osoba.

Z periodika Týden v Liberci pro čtvrtletník Patron čerpal

Hynek Farský

Jeden nový pomníček a jeden pomníček časů dávno minulých

Sášův pomníček

Rodák z Hejnic Sáša Salaba, byl velice veselý člověk plný elánu. Rád se toulal po lesích, neboť byl vášnivým houbařem. Pro svoje houbařské úlovky chodíval do bukových lesů v místech kde se říká na Dubině, což je od vrcholu na Mlakách až k Ferdinandovu pod Viničnou cestou.

Dne 2. 10. 2002 se také vydal do lesů na houby do míst zvané Mlaka a zde ho přemohla srdeční příhoda. Ač zemřel mlád ve věku 50-ti let je možné, že si to přál, odejít ze světa v tak krásném koutku přírody, jaké jsou bučiny na severních svazích Jizerských hor ... kdo ví ...

Příbuzní, kamarádi a známí uspořádali finanční sbírku a nechali v místech věčného odpočinku umístit pomníček ze žulového kamene s deskou na které se dočteme:

**KAMARÁD
SÁŠA
+ 2.10.2002**

Umístění pomníčku – když se půjde východním směrem od skalnatého vrcholu na Mlakách po pěšině směřující dolů, spatříte cca po sto metrech onen pomníček. A to jen pár metrů od této pěšiny vpravo.

Pomníček pod Kančím vrchem.

Při svých jarních toulkách v okolí Kančího vrchu jsem narazil na povalený pomníček.

Pravděpodobně se jedná o poutní kříž (pobožnost), dnes již zcela zapomenutý, ukryt v bujném lesním porostu. Je již léta povalen u zarostlé lesní cesty, pár desítek metrů pod bývalým oplocením obory. Tato zarostlá cesta vchází do lesa od Dětrichovské silnice a jde souběžně s asfaltovou silničkou, která vede vzhůru pod Kančí vrch.

Pomníček je povalen k zemi, a je-li na něm letopočet, tak nelze přečíst, neboť bývá na zadní straně a na té je tento svědek časů dávno minulých povalen, zabořen v zemi.

Snad se jednou někomu podaří onen pomníček znovu vztyčit.

W. F. JÄGER
DER MALER DES ISERGEBIRGES
MALÍŘ JIZERSKÝCH HOR
PAMÁTNÍK MALÍŘE JIZERSKÝCH
HOR WENZELE FRANZE JÄGERA
* 1861 VĚTROV U FRÝDLANTU
+ 1928 RASPENAVA
BYL V PŮVODNÍ PODOBĚ OBNOVEN
PĚČÍ MĚSTSKÉ GALERIE MY V JAB-
LONCI NAD NISOU A MĚSTA RAS-
PENAVA ZA FINANČNÍ PODPORY
ČESKO-NĚMECKÉHO FONDU BU-
DOUCNOSTI A HEIMATKREISVER-
BAND FRIEDLAND V LÉTĚ ROKU
2003.

Dodatek – budete-li projíždět nebo procházet obcí Raspenava, povšimněte si nově obnoveného památníku malíře Jizerských hor W. J. Jagera. Stojí před základní devítiletou školou.

Pár desítek let sloužil tento památník jako památník osvobození s nevhodnou tabulkou a špatným datem.

A jedna zajímavost na závěr. Určitě pro spoustu členů i nečlenů spolku Patron. Jedná se o památník Josefa II.

Téměř na vrcholu Webrova kopce, asi tak jeden kilometr východně nad obcí Dolní Oldříš, je památník císaře

Josefa II. Omšely a částečně zdevastovaný žulový kámen s prázdným výklenkem po desce. Památník připomíná návštěvu Josefa II v nedaleké obci Bulovka 19. 9. roku 1779.

Leoš Mach, Raspenava

PAMĚTNÍ DESKA VE VRATISLAVICÍCH

Při návštěvě Vratislavic jsem si povšiml pamětní desky světoznámého automobilového konstruktéra Prof. Dr. Ing. H.C. Ferdinanda Porsche, která byla zřejmě nedávno umístěna na jeho rodném domě. Tento dům stojí nedaleko lékárny a je nápadný velkým množstvím nápisů, připevněných na jeho zdech.

POMNÍK V KATEŘINKÁCH

Pomník nápadně připomínající některé pomníky obětím I. světové války, je pravděpodobně z takového pomníku přepracován. Je opatřen nápisem: » Na paměť osídlení obce Kateřinek českým obyvatelstvem « a doplněno heslem » Věrní zůstaneme «.

K pomníku jsem šel od hospody » U dobráka « po asfaltové silnici (modře značená) vzhůru. Po kratším stoupání odbočuje z této silnice neznačená silnice vpravo. Nad touto odbočkou je ji pomník vidět.

Petr Koffer

POVODNĚ

Návštěvníci města v suchém období se diví vysokým břehům řečiště na první pohled malé a klidné říčky. Je nám však známo, že toto hluboké koryto je za málo hodin plné proudící vody. Svým dílem jistě přispívá i Lomnický potok a Řasnice. Příčinou bývají rychlé tající sněhy, průtrže a dlouhotrvající deště.

Ze 35 obzvláště velkých povodní v rozmezí 450 let (1432 - 1888) jich 28 zapříčinily průtrže mračen.

Statistika řadí měsíce s povodněmi ve výše sledovaném období takto: červenec 12, červen a srpen 8, září 3, listopad, únor, březen 1.

Ze 13. a 14. století nemáme zpráv. První zmínka je z roku 1432, dále 1442, 1470, 1562, 1570, v posledně uvedeném roce vzal za své i Větrovský most i most Řasnický u dnešní pily.

1651 - dvoudenní povodeň koncem listopadu - založena okresní komise, která byla zdržena ve Frýdlantě, až po poklesnutí hladiny mohla odcestovat do Višňové.

1657 - kronikáři se zmiňují, že byl poškozen mlýn (Lohnmühle) i s jezem, který patřil Tuchmacherovi. Poškozeno bylo i bělidlo (od mlýna až po nový most), pozdější Park a Clam-Gallas Straže. Povodeň odnesla i Větrovský most se středním pilířem a bedněním.

4. 9. 1635 - byla vyměněna lávka u mlýna (Lohnmühle).

21. - 24. 6. 1688 - poškozeno zdivo u kostela, u kaple a most na Řasnici vedoucí na Fibich. V řečišti Smědé byl utržen kus břehu, takže se vody tlačily k městu. Komise musela zabezpečit starý tok řeky a odplavené množství zeminy se muselo odstranit za vydatné pomoci obyvatelstva.

19. a 20. 8. 1688 - v horách byla průtrž mračen. Veškeré mosty a lávky počínaje Bílým Potokem byly odneseny, opravenou zeď u kostela vzala opět voda. Silnice vedoucí kolem kostela ke mlýnu byla první dlážděnou silnicí a tato byla na půl lokte pod vodou.

3. 8. 1689 - byl do základů poškozen městský mlýn (Lohnmühle),

17. 8. 1692 - poškozeno zdivo kaple u bělidla, ve 3 hodiny odpoledne byla věž v kostelní zdi (Marterturm) podemleta, takže se zřítla. Těžce poškození obyvatelé dostali od majitele panství, Franze Ferdinanda Gallase dřevo (kmeny). Kmeny byly darovány i na obnovu mostů. Proti opětovnému poškození kostelní zdi protestoval u města tehdejší děkan Grieger, jelikož hrozilo odplavení tenkrát tam ležícího hřbitova.

4. 7. 1694 - povodeň v Řasnici - bez ztrát na životech, byly pouze odnešeny mosty u Špitálu a na Fibich.

14. 7. 1702 - následkem průtrže mračen opět povodeň na Smědé - strženo 20 domů - (Hejnice 3, Lužec 1, Luh 5, Raspenava 6, Frýdlant 5), domů neobyvatelných byl dvojnásobek. Ve Frýdlantě opět Lohnmühle a od roku 1698 zčásti zděný most u pivovaru, socha sv. Jana z Nepomuku, která byla na tomto mostě se našla u bran hřbitova bez hlavy. Po opravě hlavy byl postaven v Mezibranské ulici, kde stál až do roku 1804.

1723 - povodeň na Řasnici - Řasnici vytvořeno nové koryto.

20. 7. 1780 - opět ohrožení lidé i zvířata

13. 6. 1786 - průtrž mračen na Řasnici - všechny mosty do Frýdlantu strženy.

22. 7. 1789 - opět povodně

27. 5. 1798 - na svatodušní svátky průtrž v Jindřichovicích.

17. 7. 1803 - ve tři hodiny ráno - během hodiny podstatně zvýšena hladina Smědé, v osm hodin dosáhla výšky z roku 1780. Opět byly veškeré mosty zničeny. Most u pivovaru, který měl být v tomto roce postaven klenutě, odnesla voda, připravené bednění a lávky taktéž. U Clotidestegu (lávka u tenisových kurtů), se nahromadilo veškeré uplavané dřevo. Zle byla zanešena i vorašská lávka, která byla na kamenných podstavcích. Jeden kovář byl při uvolňovacích pracech zabit. Odplavené dřevo se z části dostalo až do Boleslavi. Mlýnský jez pod zámekem byl zcela zničen. V ten samý čas byla povodeň i na Řasnici, která ale brzy opadla.

10. - 17. 6. 1804 - 12. 6. se vylila voda z přítoků Smědé, obzvlášť se zvedla hladina Lomnice. 13. 6. odnesla voda 150 sáhů (stará prostorová míra) dřeva, mimo mnoha jiných škod poškodila i roh pivovaru - vymlela na levé straně kamenné kvádry, odnesla 1000 Klafter* a mlýnský náhon byl zanešen pískem, takže týdny nemohly mlýny a provozy pracovat. Chodník kolem fary, postavený roku 1720, byl zničen. 14. 6. bylo cítit zemětřesení, mnoho pramenů zaniklo, jiné však jinde zase vznikly. Ve Frýdlantě a blízkém okolí spadlo mnoho komínů, balvany se kutálely z kopců, vznikly trhliny. I na radnici praskla skla v oknech a fasáda dostala trhlinu od shora až dolů. Na levé straně kostela byl zaznamenán pokles o 1 palec. V tuto dobu byla úroda z jedné čtvrtiny zničena.

14. 6. 1806 - následkem velkého deště opět odplavalo mnoho dřeva.

21. 6. 1808 - velký spad v Krásném Lese v Červeném dolu - voda tekla ve Frýdlantě přes Schützen a Schlossgraben do mlýnského náhonu a zaplnila i celý městský příkop.

28. 9. 1808 - odplavila voda i zeď fary

1813 - v době, kdy ve městě byly francouzské a polské oddíly generála Unimského přišla ještě povodeň, která opět zničila mlýnský náhon.

20. 6. 1824 - povodeň

4. 6. 1843 - bouře s krupobitím, kde kroupy byly velikosti slepičího vejce. Při této bouře také blesk zapálil zámek.

3. 2. 1850 - ledová tříšť strhala lávky a mosty.

8. a 9. 6. 1850 - opět škody na březích Smědé.

20. 6. 1850 - Rybářská ulička pod vodou.

8. 7. 1855 - Větrovský potok se vylil a některé domy zaplavil po okna.

1. 8. 1858 - Rybářská ulička (Schnellefort, Fischgasse) jsou pod vodou. Polovinu Větrovského mostu i se sochou sv. Jana Nepomuckého vzala voda. Jelikož byly strženy i jezy, stály i provozy. Škoda byla vyčíslena na 67 000 guldenů

---

* Klafter - sáh vídeňský - 6 stop dlouhý x 6 stop vysoký = 3,4115 m²

courantů. V Bílém Potoce přivalila voda i balvany o váze 60 q, bylo strženo i mnoho domů. V Lužci byl zničen umělý náhon do Pilzmühle majitele Welkense.

31. 7. 1860 - značně poškozený břeh u Dívčí školy.

1880 - Průtrž na Hemmrichu.

14. 6. 1880 - odpolední vlak do Zawidowa se musel v Černousích otočit a jet pomalu zpátky do Frýdlantu. Železniční svršek mezi stanicemi Černousy a Zawidow byl tak poničen, že provoz byl delší dobu přerušen. V Habarticích voda odnesla most u celnice.

14. a 15. 8. 1880 - v tyto dny byly ještě povodně.

8. 8. 1888 - voda z Resselbergu napáchala škody pod rozhlednou a na Fibiču, rovněž v Hologasse a Görlitzestraße (V úvoze, Husova). I na pozemku Rolf's (Slezan) bylo napácháno mnoho škody. Celé koupaliště až na něco málo dřevěných dílů a kabin vzala voda. Škody v tomto roce byly vyčísleny na 299 689 fl. 75 kr. Měsíc nato bylo údolí Smědé opět pod vodou. Bylo naměřeno » pouhých « 1,30 m nad normál.

Frýdlant staví protipovodňové zdi nákladem 100 000 guldenů. V roce 1888 byl odstoupivší starosta kritizován pro velké zadlužení. Jeho dílo bylo však oceněno vždy, když voda dosahovala okrajů zdiva.

září 1948 - rozvodněna Řasnice.

Dle Friedländer Heimatblatt z června 1950
volně zpracoval Günter Krause.

VÝPRAVA DO STARÝCH ŠTOL

V sobotu 4. října 2003 uspořádal spolek Patron pro svoje členy a příznivce výpravu do starých štol v okolí Nového Města pod Smrkem. Sraz byl stanoven na novoměstském náměstí, kam někteří přišli od nádraží, jiní přijeli auty. Sešlo se nás asi třicet zájemců o prohlídku starých štol. Letošní léto bylo velmi suché, proto to byl ideální rok pro návštěvu starých štol, jelikož tam, kde jindy je vody po kolena, letos bylo sotva po kotníky.

První štolou, ke které jsme přišli, byl **Beránek boží**, kde jsme si oblékli pracovní oblečení, gumáky, helmy, rukavice, vycpávky na kolena, připravili baterky a někteří i fotoaparáty a blesky. Pan Józsa měl dlouhou přednášku o historii starých štol, geologii a mineralogii i o netopýrech. Vyprávěl nám také, jak nějaká novodobá firma, spojená s geologickým průzkumem, se zaměřila na likvidaci starých štol a nabízela svoje služby při odstranění starých důlních děl i v okolí Nového Města pod Smrkem. Svoje služby zdůvodňovala tím, že staré štoly jsou velmi nebezpečné a návštěvníkům hrozí nebezpečí úrazu. Ochránářům dalo mnoho práce přesvědčit samozvané likvidátory o nutnosti zachování starých štol, nejen jako historické památky, ale hlavně jako nejvýznamějšího zimoviště netopýrů v našem okolí. Z toho

důvodu byly štoly (kdo ví na jaký čas) zachovány, pouze vchody do štol byly kryty mřížemi, od kterých mají ochranáři klíče. Jistě se v tom točilo mnoho peněz a zmíněné firmě nešlo o bezpečnost případných návštěvníků, ale jenom o ty peníze... To je holt kapitalismus, všichni jste ho chtěli, a tak teď takovéto úchylinky musíme brát jako součást buržoazního folkloru.

Pan Józka odemknul zámek na mříži a my jsme vstoupili do několik set let starého důlního díla. Od stropu visely břidlicové desky, z nichž některé již spadly na zem. Štola je podélně sekaná, proto na mnoha místech hrozí nebezpečí zřícení. Uprostřed štoly je zavodněný překop - zbytek novodobé štoly Světлана. Letos tam mnoho vody nebylo, proto jsme mohli přejít dřevěný můstek a pokračovat ještě v průzkumu štoly.

Pak jsme stoupali strmou strání ke štole **Bohatá útěcha**. Je to štola třípatrová, proto z nejhornějšího patra voda stéká do větších hloubek a proto je štola suchá a dá se v celé délce projít. Štola patřila k nejbohatším rudným žilám.

Pokračovali jsme lesem ke štole **Rapold**, která je zaplavena vodou asi do výšky gumových holínek, proto lidé v nižších botami dovnitř nemohli. Voda je odtokovou trubkou uměle udržována v této výšce, aby dovnitř lidé tak snadno nemohli. Na levé straně potrálu se nachází starý nápis Zinn zu finde, o jehož historické pravosti však lze pochybovat. Uvnitř se štola po asi šedesáti metrech rozvětňuje do několika směrů, jak horníci po ztrátě rudné žíly zkoušeli hledat, kam by těžba mohla pokračovat, a na jednom místě je zchátralý žebřík do vyššího poschodí, kde se nachází další velká prostora, ze které se dá jiným východem vylézt ven. Vzpomínám si, že jsem štolu takto skrz naskrz prolezl vícekrát, ale zchátralý žebřík tentokrát posloužil jenom něm nejodvážnějším, a nebo spíše zdatným horolezcům, kteří by do vyššího patra štoly vylezli i bez žebříku.

Další štola, kterou jsme navštívili, byla štola **Patrová**, která se uvnitř rozděluje do dvou chodeb v různých výškách nad sebou. Do štoly se musí proplazit úzkým otvorem, ale dále se rozšiřuje do výšky i do šířky, takže je dobře průchodná. Uvnitř je zcela suchá. Po ukončení prohlídky této štoly začalo pršet, tak jsme ještě chvíli seděli před štolou pod starými buky a pan Józka nám vyprávěl o netopýrech.

Poslední štolou, kterou jsem toho dne navštívili, byl **František** se dvěma dlouhými a množstvím příčných chodeb. A právě v těchto chodbách se nám podařilo uvidět několik netopýrů, kteří se již v té době ukládali k zimnímu spánku. Štola František má dvě části. První část je historická a v době geologického průzkumu v padesátých letech minulého století z ní bylo vyrubáno množství dalších chodeb. Levá podélná chodba byla vyrubána v naprosté hlušíně, až bylo s podivem, že se před několika stoletími vyplácelo v této lokalitě těžit. Pravá štola již přinesla nějaké nálezy. Pan Józka nám na jednom místě ukazoval pruh čisté rudy, kterou by se vyplatilo těžit.

Někteří již pospíchali na odpolední vlak, proto jsme štolu **Děti Izraele** jenom obešli kolem.

Při zpáteční cestě jsme se zastavili u zapomenutého pomníku, bývalého kříže na okraji lesa, v místech, kde prý stával starý mlýn. Odtud jsme pokračovali k městu po trase nyní již zrušené modře značené cesty z Nového Města na Smrk. Když jsme došli až na náměstí, převlékli jsme se z pracovního oblečení do čistého a vydali se ke svým domovům. Výprava se nám velmi líbila a slíbili jsme si, že na jaře uspořádáme ještě jednu podobnou výpravu, ve které navštívíme některé další štolu.

Jiří Šourek

PUTOVÁNÍ ZA POMNÍČKY V OKOLÍ NOVÉHO MĚSTA POD SMRKEM

O jedné krásné listopadové sobotě vyrážíme s přítelem za pomníčky do Nového Města pod Smrkem. Máme v plánu udělat asi 25 km okruh.

Od nádraží vyrážíme směrem ke spálené hospodě. V prostoru zahrádek uhýbáme vpravo ke kříži statkáře Neumanna z roku 1855. Mezi dvěma statnými lipami opravdu nacházíme torzo toho pomníku, u kterého byl roku 1896 zastřelen Anton Wildner svým bratrem Adolfem. Adolf se bál výhrůžek, že jej Anton udá za vraždu hajného na severní straně hory Smrku.

Odtud se vracíme do Nového Města a pokračujeme po silnici k Oslímu buku. Velmi zarostlý kříž do dřevní hmoty stromu připomíná potyčku z roku 1855, při které byli zabiti dva prušští kavaléristé rakouským husarem. Od Oslího buku zahýbáme vlevo, po pár minutách přicházíme k Rückertovu pomníčku. Ačkoliv jsme zde nikdy nebyli, všechny pomníčky nacházíme vždy velice rychle. Zde v roce 1874 zabil padající strom v 65-ti letech revírníka Adolfa Rückerta.

Po přímé a dlouhé Písčité cestě jdeme přímo až do Dolní Řasnice. Zde se na křižovatce zastavujeme u Stelzigovy kovárny. Při tom se dáváme naproti bývalé rychty do hovoru s panem Maršálkem. Když se dozvěděl, že jsme ze spolku Patron, začne být sdílný a dozvídáme se, že je majitelem kovárny a chtěl by zde udělat muzeum. Provází nás kovárnou, která měla být zbourána kvůli zchátralosti, nyní je ve velmi dobrém stavu. Z bývalé rychty plánuje vybudovat turistickou základnu a oživit v tomto kraji turistický ruch. Dále se dozvídáme, že při cestě k pomníčku U zmrzlého muže, půjdeme okolo plačící borovice, protože se k ní chodili vyplakat Němci určení k odsunu, a u které si slibovali, že se jednou vrátí. Podílel se i na opětovném postavení kaple archanděla Michaela pod Bulovským kopcem.

Asi po hodině naslouchání vyrážíme. Nacházíme pomníček, který byl postaven na paměť toho, že zde v noci z 23. na 24. prosince roku 1864 zmrzl G. Blum-

rich z Kunratic, když se mu jeden kuň utopil v bažině, druhého zachránil a sám na následky promočení a podchlazení do rána zmrzl. Proto pomníček U zmrzlého muže.

Vracíme se zpět do Dolní Řasnice. U kostela je v malé zídce vsazena dnes už velice poškozená pamětní deska Stefanu Görlachovi z roku 1893. Nápis na desce je velice špatně čitelný. Ze starého Patronu se však dozvídám: 20. 2. 1893 byl přejet a usmrčen koňským spřežením nádeník S. Görlach. Koně na zledovatělé silnici ztratili vládu nad vozem, a ten dostal smyk. Vůz rozdrtil tělo S. Görlacha a nízkou kamennou zídku.

Pohodlnou chůzí docházíme na nádraží, za chvíli přijíždí vlak. Usedáme do příjemně vytopeného vagónu s pocity dobře vykonané práce.

Prameny:

- stará čísla Patronu
- M. Nevrlý - Kniha o Jizerských horách

František Golis

NĚCO O HISTORII ZIMNÍCH SPORTŮ V POLUBNÉM A OKOLÍ

Již v roce 1889 použili Hugo Umann z Potočné, josefodolský vrchní hajný Alois Schoupa a nedlouho nato také sklářský podnikatel Josef Riedl jako první v Jizerských horách lyže, dovezené z Norska. Rozvíjející se zájem o lyžování v dalších letech způsobil, že se v truhlářské dílně Oskara Rösslera v Grünthalu a také v jablonecké dílně mistra Morcheho začaly s úspěchem vyrábět » sněžné boty « podle skandinávských vzorů. Povzbudivě na rozvoj tohoto zimního sportu působilo také dění v sousední Krakonošově říši. Roku 1894 se konaly v Pasekách nad Jizerou první řádně organizované závody ve skoku. To byl také asi hlavní popud pro založení » Spolku pro pěstování lidového cvičení «.

Nejvýznamnější osobnosti, které se zasloužily o rozvoj lyžování v sudetských oblastech, pocházejí z rodiny fabrikanta Quida Rottera z Horního Vrchlabí. Byly úzce spřáteleny s rodinou sklářské dynastie Riedlů, a tak se není co divit, že spolu s Walterem Riedlem sehrály důležitou roli v rozvoji zimních sportů nejen v Jizerských horách, ale i daleko za hranicemi našeho kraje.

Roku 1904 vznikl z iniciativy mechanika z přádelny, Švýcara Höppla Ski-klub Kořenov, který řídil pekař Otto Hübner. Tento Skiklub patřil mezi prvních jedenáct, které 4. 11. založily na společném zasedání v Mnichově spolu s delegáty z Německa Rakouský a Německý lyžařský svaz. Byla také stanovena pravidla hry pro národní a mezinárodní závody.

Oswald Bartel, jeden z předsedů Skiklubu Polubný. Dlouhý Oswald, jak mu říkali, byl sklářem v Riedlově vile.

Na Smržovce roku 1905 v rámci Horského spolku vytvořili zvláštní sportovní oddělení, které zpočátku holdovalo hlavně jízdě na vlčku (Rennwolf) a na saních. Když však exportér Rudolf Benda přivezl z jedné služební cesty z Norska » novomódní prkýnka « a odborný učitel Josef Schmidt přesvědčil své kolegy o kráse tohoto sportu při projížďkách zasneženými horami, zavládlo v městečku pod Finksteinem pravé nadšení.

V roce 1907 vznikl v Potočné Německý sportovní svaz DSV jako nástupce Spolku pro pěstování lidového cvičení. DSV měl zaníceného nástupce v elektromontérovi firmy Pannitschka, Norovi Andreas Lund Holstovi, horlivém propagátorovi lyžování - vedle tradičního a populárního bobového sportu. Brzy nato vznikl také Polubenský Skiklub Windbraut. Za vydatné pomoci Waltera Riedela se proslavila celá řada vynikajících lyžařů - běžců, skokanů a bobistů.

Nejznámější a nejslavnější byl bezesporu Rudolf Burkert. Byl nejen

opakovaně mistrem HDW (Hlavní svaz německých sportovních svazů v ČSR) v norské kombinaci, ale dosáhl i vynikajících výsledků na mezinárodní úrovni. Zvítězil v kombinaci při FIS závodech v Cortině d' Ampezzo. Na zimní olympiádě ve Svatém Mořici obsadil jako nejlepší Středoevropan ve skoku na lyžích třetí místo a bronzovou medaili za vynikajícími Nory Alfem Andersenem a Sigmundem Rundem.

Stříbrná následovala v roce 1933 při FIS závodech v Innsbrucku, kde ho porazil jen Švýcar Reynold. Favorit závodu, Švéd Erickson Selanger, skončil až na místě třetím. Po této pyšné bilanci předkládám ještě jednu malou epizodu z jeho sportovního života, která dokazuje jeho vysokou stabilitu na lyžích. Při nějakých závodech v Orlických horách vzal svou nevěstu do náručí a sjel s ní šusem Hindenburgův můstek bez pádu. Při podobném krkolomném kousku si ale zlomil nohu a bylo po výkonnostním sportu.

Chtěl bych se ještě zmínit o dalších slavných: zejména vedoucím » Riedlový gardy «, skláři Oswaldu Bartelovi, vítězi mnoha běhů na obou stranách Jizerských hor a Krkonoš před a po první světové válce, Franzi Lauerovi, který sotva vyrostl z dorostu, získal druhé místo na německých mistrovstvích roku 1931 v Duryňsku,

*Čtyři nejúspěšnější sportovci z Jizerských hor - zleva: Franz Lauer, Alfred Schäfer, před nedávnem zemřelá trojnásobná mistryně Evropy v jízdě na saních Hanni Fink a Rudolf Burkert, držitel bronzové medaile ve skoku na zimní olympiádě 1928 ve Sv. Mořici.
1976 - Nový Jablonec (Neugablonz)*

Lauschi Ernstallovi, Josefu Burkertovi, Rudolfovu bratru a od vítězství k vítězství spěchajícímu pilotovi bobu Hansi Pörnerovi. V maratóních se na předních místech stále objevovali také Alois Horn a Anton Lauer.

Prudce se rozvíjející lyžařský sport byl dokumentován nejen vysokým počtem závodů, ale také zvýšeným turistickým ruchem v zimním období. Výchozím bodem byla hlavně Malá Jizerka s výlety na Smrk, Velkou Jizeru, Smědavu atd. Velká atraktivnost skoků způsobila, že vedle můstků v Harrachově a Josefodolu vznikly další také v Janově, v Příchovicích v pískovně, za pomoci J. Riedla v Kořenově, cvičný můstek v Polubném, dále také v Albrechticích, Smržovce a v Desné.

Za zmínku stojí i výkon desenského Dresslera, který v březnu 1937 v Jánkových Lázních na Mezinárodní olympiádě pracujících jako nejlepší ATUS sportovec v ČSR stanul hned za vedoucími Finy (ATUS - Svaz pracujících sportovců).

Také akrobatické lyžování má v našem kraji kořeny a je spjata se jmény Ing. Ericha Thama, Franze Kirschnera, Karla Kopala a Willi Predigera. Jmenovaný Tham přišel v roce 1923 v Rakousku na nápad zkusit při přejezdu v plné jízdě salto

nazad. Do uskutečnění tohoto nápadu ale uplynulo ještě pět let. Poslední impuls k jeho provedení dal Franz Kirschner. Ten si postavil v Jabloneckých Pasekách nad železnicí skok a 24. 3. 1928 přeskočil jedoucím vlakem. O něco později počal uskutečňovat svůj nápad také Tham. Po několika nezdařených pokusech, při kterých zlomil své 220 cm vysoké skokačky, dokázal provést salto a bezpečně přistát. Zařadil se tak mezi první zimní sportovce Evropy, kterým se to zdařilo. O pokusy s létáním na lyžích se snažili také Karl Kopal a Willi Prediger. Poslední jmenovaný si připevnil na každé rameno 3 m dlouhé křídlo a se skokačkami na nohou sjížděl nájezdový můstek. Při odrazu se ale křídla zlomila a on přistál v tanvaldské nemocnici.

Těmito humornějšími příhodami bych chtěl skončit své vyprávění. Bylo by toho ještě hodně o jabloneckých sportovcích, třeba také o sportovním středisku Flinsberg (Świeradow Zdroj - Polsko). Ale to možná někdy jindy. Toto vyprávění jsem přeložil a upravil z německého časopisu Isergebirgs Rundschau, který vychází v Neugablonz v Německu.

Desenské noviny,
pro desenské noviny Dietmar Lauer.

ZPRÁVA

o průběhu návštěvy hostů z CHKO Labské pískovce

Datum konání: 19. až 21.9. 2003.

Místo konání: CHKO Jizerské hory (ubytování v Jiřetíně pod Bukovou, penzion Buková).

Naši hosté přijeli v počtu pěti lidí, pod vedením pana Karla Steina, pracovníka Správy CHKO Labské pískovce. Příjezd v pátek dne 19.9.03 v 19:00 hodin do Jiřetína p.B. Ubytování a dohoda programu následujících dnů.

Sobota, dne 20.9.03: Odjezd z Jiřetína v 7:00 hodin ráno směrem do Bílého Potoka (Bártlovka). Odtud pěšky na Hubertku (Křížový buk), Körtelův kříž, Streitův obrázek a po modré na Smrk (Körnerův pomník). Zde účast na slavnostním zahájení provozu nové rozhledny a jejího předání provozovateli - Novému Městu pod Smrkem.

Ze Smrku dolů Nebeským žebříkem na Tišinu, odtud svahem dolů kolem Věže Grálu (pam. deska Emila Nováka), místo pádu letadla v čase II. sv. války (zbytky); po vrstevnici do údolí Hájeného potoka k pomníčku smrti svážeče dřeva J. Kratzera. Odtud již zpět k Bártlově boudě.

Autem k penzionu Krakonoš, vytesané iniciály a letopočet na kraji cesty; nahoru na Jedlovou cestu – opravený křížek a pak ke kamennému „kříži Milénia“ (8m vysoký).

Následně odjezd do Jiřetína pod Bukovou.

Večer od 19:30 promítání diapozitivů a videa o CHKO Jizerské hory, a poté volná beseda o činnosti na poli ochrany a obnovy drobných památek. Přítomno celkem 20 lidí

Neděle, dne 21.9.03: Odjezd v 8:00 hodin z Jiřetína p.B. do Hejnic. Výstup na Ořešník, po hřebínku kolem hran. kamene 1938) k vdp. Štolpichu. Odtud nahoru Štolpišskou silnicí – dolů přes Galerii (letopočet 1891), kolem pomníčku svážeče dřeva G. Maiwalda do Ferdinandova. Zpět do Hejnic (prohlídka chrámu) – autem do Raspenavy – prohlídka a dokumentace smírčích křížů. Cestou prohlídka opravených božích muk (Krejčík) a dalších památek.

Odpoledne rozloučení s hosty, kteří odjeli směr Děčín, a my - směr Jiřetín pod Bukovou.

- V sobotu provázeli hosty lidé ze spolku Patron (Purmovi, Makeř, Ziklová, Z.Andrš, Pavelka).
- V neděli provázeli hosty p. Golis a Karban.
- Poděkování patří ing. Kucinovi, který zajistil pro naše hosty příjemné prostředí v penzionu Buková v Jiřetíně pod Bukovou.
- Po oba dny provázel hosty, a organizačně celou akci připravil, p. Herbert Endler, který sepsal tuto zprávu dne 22.9.2003.

HERBERT ENDLER

jednatel spolku Patron

Spolek přátel
drobných památek
Jizerských hor

✉ Sportovní 555, 468 41 Tanvald ☎ 0606 - 917 471

Bankovní spojení: ČSOB Jablonec n. N., č.ú.: 505378463 / 0300 IČO-64669807

Patron

ZÁPIS č.:18.10.03.

ze členské schůze občanského sdružení „PATRON“

Datum konání:	18.10.2003	Místo konání:	Klubovna Tatra Jablonec nad Nisou
Přítomni:	Viz podpisový arch		
Omluveni:			

Na členské schůzi bylo přítomno 29 členů, 4 členové se omluvili, 1 host.

Program :

I. Zahájení, úvod, přivítání, program schůze

II. Zpráva o činnosti výboru za uplynulé období

Zpráva o činnosti spolku od poslední členské schůze 5.4.2003, zprávu vypracoval Herbert Endler, zpráva byla schválena výborem spolku dne 15.10.2003.

III. Zpráva o hospodaření spolku, stav pokladny a v bance

Kompletní revizi účetnictví provedla pí. Fojtíková, byl předložen peněžní deník, pokladní doklady, výpisy z účtů.

IV. Stav členské základny,

Stav členské základny: individuální členové 77, kolektivní členové 2, čestní členové 2, nečlenů 28, povinné výtisky 7; evidováno tedy celkem 116 subjektů.

V. Zpráva jednatele spolku pana Herberta Endlera

- A. Výbor spolku se sešel osmkrát
- B. Funkci hospodáře vykonává ing. Fojtíková
- C. Byla zprovozněna internetová stránka spolku
- D. Práce na CD ROMU značně pokročila, finální stav bude do Vánoc
- E. Dík patří J.Šourkovi a redakční radě za vydávání časopisu
- F. Spolek provedl 18 akcí za uplynulé období
- G. Výbor spolku navrhnul „Program na rok 2004“ – ozdravení spolku, získání finanční částky cca 20.-50. tisíc Kč, zpracování seznamu drobných památek

VI. Doplnující volby do výboru

Z výboru spolku z funkce jednatele odstupuje na vlastní žádost Herbert Endler a z funkce člena výboru ing. Rudolf Makel'.

Návrh výboru: členem výboru se stane ing. Fojtíková – hospodářka spolku.

VII. Diskuse k přednesenému

- A. Nebyl v časopise uveden poplatek za členské příspěvky a za časopis
- B. Zrušit časopis pro nečleny
- C. Příspěvek – „odpracovat“ si členství, nebo zaplatit nebo bodové hodnocení, návrhy bodového hodnocení 10, 5, 2; každá akce, výlet, přednáška, příspěvek do časopisu či na internet bude hodnocena jedním bodem
- D. Připomínky ke krokům 1, 2, 3 ze zprávy o činnosti výboru a spolku – hlasovat o nich
- E. Zrušit členství, jestliže nedosáhnou určitý počet bodů, počet bodů odhlasovat

- F. Pan Šolc předal pro Spolek dar 50 euro od p. Preisslera
- G. Členové spolku se budou scházet každý první čtvrtek v Tatranu v Jablonci n. N. od 16,00 hod
- H. Hlasování proti zániku spolku; pro 29, proti 0, zdržel 0
- I. Hlasování o ozdravění spolku; pro 28, proti 0, zdržel 1
- J. Hlasování o přijetí 5 člena výboru spolku – ing. Fojtíková; pro 28, proti 0, zdržel 0
- K. Hlasování o výši členských příspěvků na rok 2004; pro 28, proti 0, zdržel 0
- L. Hlasování o bodovém hodnocení členské základny; pro 21, proti 4, zdržel 3
- M. Hlasování o výši počtu bodů v hodnocení členské základny, a to 5 bodů; pro 25, proti 3, zdržel 0
- N. Hlasování o získávání finančních prostředků formou grantů; pro 28, proti 0, zdržel 0
- O. Hlasování o zpracování seznamu drobných památek CHKO Jizerské hory; pro 28, proti 0, zdržel 0

VIII. Program na využití klubovny spolku v Jiřetíně p.B.

Diskuze o využití klubovny, ponechat či nikoliv, možnost pro prezentaci spolku, využití pro školy, nutno vybavit technikou, epidiaskop, plátno, atd. Snažit se dopravit literaturu, podklady ke studiu hor, diskuzím

IX. Internetová stránka

Stránky zajistil M.Bejček, kdo bude chtít vkládat informace, vzkazy na stránky-ozve se p. Bejčkovi, který je koordinátorem stránek. M.Bejček zaškolí H. Endlera na vkládání vzkazů, atd.

X. Výše členských příspěvků pro rok 2004

Členský příspěvek na rok 2004 je 100,- Kč.

Příspěvek na časopis pro členy je 150 Kč.

Příspěvek za časopis pro nečleny je 375,- Kč.

Příspěvky na rok 2004 je nutno zaplatit do konce letošního roku / 2003 /

XI. Způsob distribuce CD ROMU

H. Endler zkontaktuje M. Nevrlého ohledně autorských zpráv. Bratři Teichmanové, Endler, Řezáč, Makel', Purm odladí připravené CD z hlediska věcnosti, správnosti názvů, popisy atd.

XII. Usnesení a závěr

USNESENÍ :

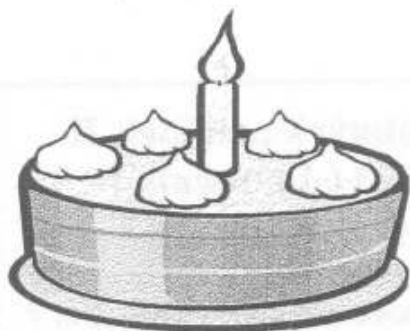
- I. Zprávu o činnosti výboru a spolku přednesl L.Řezáč, revize hospodaření byla vyhotovena pí. Fojtíkovou

- II. Je zřízena webová stránka, hl. koordinátorem stránek je M.Bejček, ten zaškolí H. Endlera
- III. Klubovna v Jiřetíně p. B. nadále zůstane k potřebě spolku
- IV. O strategii dalšího působení spolku jako občanského sdružení v souladu se svými Stanovami
- V. O záměrech spolku v duchu naplňování přijatých programových cílů
- VI. O formách získávání financí použitelných pro další rozvoj spolku
- VII. O přijatých krocích za účelem ozdravení stávající situace ve spolku
- VIII. Od 1. 11. 2003 na dobu jednoho roku hodnotit členy body, dle schválené tabulky a při nedosažení minimálně pěti bodů, navrhnout neaktivním členům přestup jako odběratel časopisu
- IX. Jednoznačně stanovit způsob informovatelnosti členů spolku
- X. Člen spolku by měl považovat za svoji povinnost podělit se a prezentovat svůj nový poznatek, z oblasti zaměření spolku, ostatním členům
- XI. Předkládat žádosti k získání finančních prostředků formou grantů
- XII. Dokončení popisu CD-ROM M. Nevrlého
- XIII. H. Endler a R.Makel' požádali o odstoupení z výboru spolku, pí. Fojtíková se stala členkou výboru jako hospodářka spolku
- XIV. Výše příspěvků na rok 2004 je 250,- Kč pro členy, 375,- Kč pro nečleny /odběratel
- XV. P. Preissler daruje spolku do pokladny 50 euro
- XVI. Členové spolku se budou scházet každý první čtvrtek v měsíci v Tatranu v Jablonci n. N. od 16,00 hod, s výjimkou měsíce ledna (1. ledna je svátek), kdy setkání bude **ve čtvrtek 8. ledna**. Na tento den je přislíbeno předvedení dokumentárního filmu, který o jizerskohorských pomníčkách loni natočili filmaři FAMU.

Usnesení bylo schváleno; pro 27, proti 0, zdržel 1.

Zapsal: Martin Purm

18. 10. 2003

Společenská rubrika

Životní jubilea

- v lednu: **50 let** - Zdeněk Andrš
- v únoru: **73 let** - Otakar Purm
- v březnu: **50 let** - Jiří Herčík

I dalším, kteří oslaví své narozeniny:

- v lednu: RNDr. Libor Bednařík, Ladislav Brejcha, Petr Kurtin, Jiří Pavelka, Milan Poláček, Jiřina Růžičková, Libor Slavík, Jan Šourek

- v únoru: Eleonora Pavlisová, Petr Teichmann
- v březnu: Ing. Ivan Fojtík, Petr Koffer, Josef Kuna, Mojmír Kunc, Adolf Od-
rážka

přejeme hodně zdraví, štěstí, spokojenosti a hodně sil do další práce.
Spolkový výbor

OBSAH VYDÁNÍ Patron 4 / 2003

Co všechno se po léta skrývalo pod hladinou jablonecké přehrady aneb kdo byl tajný rada profesor Dr. Otto Intze ?	2
... a kdo že to vlastně Dr. Ing. Otto Intze byl ?	3
Pamětní kámen profesora Otto Inzeho	4
Obnovená boží muka v Raspenavě	5
Byl jsem u toho !	6
Občanské sdružení Frýdlantsko	7
Život ukončil pád z cimbuří aneb že by další pomníček ?	7
Sášův pomníček	8
Pomníček pod Kančím vrchem	9
Pomník W. J. Jägera v Raspenavě	9
Památník Josefa II. v Dolní Oldříši	9
Pamětní deska ve Vratislavicích	10
Pomník v Kateřinkách	10
Povodně	10
Výprava do starých štol	13
Putování za pomníčky v okolí Nového Města pod smrkem	15
Něco o historii zimních sportů v Polubném a okolí	16
Informační tabule	19
Zpráva o průběhu návštěvy hostů z CHKO Labské pískovce	19
Zápis ze členské schůze občanského sdružení Patron 18. října 2003	21
Společenská rubrika	23

Patron

Informace přátel drobných památek Ji-
zerských hor č. 4 / 2003 (14. ročník)

Vydává: Spolek přátel drobných památek Jizerských hor, Sportovní 555,
468 41 Tanvald, IČO-64669807, bankovní spojení ČSOB Jablonec nad Nisou, č. ú. 505
378 463 / 0300, šéfredaktor: Jiří Šourek, vychází čtvrtletně, povoleno OkÚ - Jbc - 941 /
34, výtisk je neprodejný a slouží výhradně pro vnitřní potřebu sdružení a jeho členů !
Vychází v prosinci 2003, příspěvky, články a fotografie do dalšího vydání zašlete nej-
později do poloviny března 2004 !